

Skolinspektionen
Registrator
Box 23069
104 35 Stockholm

AMB's ansökan till Skolinspektionen om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola i Vara kommun fr.o.m. läsåret 2017/18

Dnr 32-2016:737

Academy of Music and Business (hädanefter kallad AMB) har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en fristående gymnasieskola i Vara kommun från och med läsåret 2017/18. Skolinspektionen ska enligt 2 kap. 5 § skollagen lämna ett godkännande om AMB har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen, och om utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Vara kommun bereds tillfälle att yttra sig över AMB's ansökan. Syftet är att Skolinspektionen ska kunna bedöma om den fristående verksamhetens etablering skulle medföra påtagliga negativa följder för skolväsendet i kommunen.

Effekterna ska gälla förhållanden på lång sikt, d.v.s. fem-sex år. Skolinspektionens helhetsbedömning baseras på en konsekvensbeskrivning med innehåll av; ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser samt följande frågor:

1. En befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande fem åren (år 2016-2021).
2. En sammanställning över vilka kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som idag erbjuder de sökta programmen och inriktningarna.
3. Uppgift om antalet befintliga utbildningsplatser vid kommunala respektive fristående gymnasieskolor i kommunen.
4. Uppgift om vilka program och inriktningar kommunen avser att erbjuda läsåret 2016/2017.
5. Uppgift om vilket elevantal som är nödvändigt per program och inriktning för att kommunen ska kunna bedriva utbildningen av god kvalitet.
6. Uppgift om vilka kommuner/förbund som Vara Kommun har samverkansavtal med.

Ärendet har beretts av utredare på kansliavdelningen, i samråd med bildningschef.

Svar på Skolinspektionens frågor

1. Befolkningsprognos över kommunens 16-åringar de kommande 5 åren (år 2016-21)

I tabell 1 presenteras aktuell befolkningsprognos som visar hur många 16-åringar som beräknas finnas i Vara kommun under åren: 2016-2021.

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal 16-åringar	147	191	165	183	185	152

2. En sammanställning av antalet kommunala och fristående skolor i kommunen som idag erbjuder de i ansökan sökta programmen och inriktningarna

Det finns enbart en gymnasieskola i kommunen; Lagmansgymnasiet, som drivs i kommunal regi och saknar estetiskt program eller annat program som liknar de i ansökan sökta programmen.

3. Ange antal befintliga utbildningsplatser på både kommunala och fristående skolor i kommunen.

Tabell 3. Antal elever på Lagmansgymnasiet läsåret 2015/2016

	Åk 1	Åk 2	Åk 3*	Totalt
Yrkesprogram				
Barn- och fritidsprogrammet	9	-	-	9
Bygg- och anläggningsprogrammet	16	11	-	27
El- och energiprogrammet	12	7	-	19
Fordon och transportprogrammet	18	12	-	30
Industritekniska programmet	10	12	-	22
Högskoleförberedande program				
Ekonomiprogrammet	20	14	-	34
Naturvetenskapliga programmet	-	-	1	1
Samhällsvetenskapsprogrammet	11	17	1	29
Teknikprogrammet	9	9	-	18
IM				
Introduktionsprogrammet	61	20	9	90
Totalt Lagman				279

* Lagmansgymnasiet hade inget intag under detta år, de två eleverna i naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga programmet har blivit beviljade att gå ett fjärde år för att klara sina studier.

4. Ange vilka program och inriktningar kommunen avser att erbjuda läsåret 2016/17.

Tabell 4. Antal utbildningsplatser på Lagmansgymnasiet

	Läsår 2016/2017
Yrkesprogram	
Barn och fritidsprogrammet	16
Bygg- och anläggningsprogrammet	16
El- och energiprogrammet	16
Fordon och transportprogrammet	14
Industri tekniska programmet	14
Högskoleförberedande program	
Samhällsvetenskapsprogrammet	24
Ekonomiprogrammet	24
Totalt Lagman	124

Program och inriktningar för 2017/2018 är inte fastställda.

5. Ange elevantal som behövs per program och i förekommande fall inriktning för att kommunen ska kunna bedriva en utbildning av god kvalitet.

En siffra för minimum antal elever per program är svårt att ange då samläsning är en lösning som Vara Kommun haft på de inriktningar som har bekymmersamt få elever. Fokus ligger främst på att kunna bedriva en utbildning av god kvalitet med de resurser och möjligheter som finns inom verksamheten. Stora ansträngningar har gjorts för att behålla gymnasiet i kommunen där valbart utbud av skolverksamhet av hög kvalitet för barn- och ungdomar är en viktig service till kommunens invånare.

Inför läsåret 2016/17 tog Bildningsnämnden ett beslut om att stoppa antagning till Teknikprogram på grund av anledningen att det helt enkelt varit för få sökande, - vilket bedömdes som att programmet inte kunde bedrivas kvalitativt. Istället ses det som viktigt att satsa på de program som faktiskt lyckats locka sökanden.

6. Ange vilka kommuner/förbund ni har samverkansavtal med.

Vara kommun har samverkansavtal med Utbildning Skaraborg där följande kommuner ingår; Essunga, Falköping, Gullspång, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm och Töreboda.

Ekonomiska konsekvenser

Bildningsförvaltningen i Vara Kommun ser inte att AMB's etablering skulle påverka kommunens skolorganisation och medföra betydande/bestäende kostnadsökningar.

Vara kommun bedömer att en etablering av AMB i kommunen kommer innebära att fler elever söker sig till Vara och att det därmed innebär en positiv effekt för kommunens ekonomi. En annan positiv aspekt finns i att det vid en friskoleetablering finns möjligheter till bättre utnyttjande av befintliga lokaler och resurser. Att utnyttja befintliga lokaler är resurseffektivt och ger positiva effekter på den kommunövergripande ekonomin och dess infrastruktur.

Enligt skollagen kan eleven fullgöra sin skolgång i en kommunal skola eller i en fristående skola. Vara Kommun vill främja hög kvalitet och mångfald bland annat genom etablering av fristående skolor och ökad konkurrens på skolområdet. Allmänt kan sägas att oavsett var en ny skola etablerar sig i kommunen kan det medföra ekonomiska konsekvenser för både kommunala och fristående skolor. Detta ligger dock i linje med tanken bakom konkurrensutsättning som ett medel att skapa hög kvalitet. Kortsiktigt negativa ekonomiska konsekvenser för enskilda skolor behöver inte vara negativt för kommuners skolväsende på sikt.

Nedan redovisas preliminär ansökningsstatistik för de elever som sökt till Lagmansgymnasiet för läsåret 2016/17. Det bör påpekas att flera elever även kommer att påbörja introduktionsprogrammet och dessa är inte inkluderade i dessa siffror. I tabellen redovisas befintliga sökbara platser, antal 1:a hands val och preliminära sökanden totalt, den slutliga antagningsstatistiken kan kompletteras först i juli 2016.

Tabell 5. Antal sökande från Vara och andra kommuner fördelade per program, 2016-03-31.

	Befintliga sökbara Platser	Antal sökande, 1:a hands val	Totalt antal sökande
Yrkesprogram			
Bygg- och anläggningsprogrammet	16	15	37
Barn och fritidsprogrammet	16	11	26
El- och energi-Programmet	16	8	26
Fordonsprogrammet-transport	14	11	36
Industri tekniska programmet	14	7	29
Högskoleförberedande program			
Samhällsvetenskapsprogrammet	24	11	33
Ekonomi-Programmet	24	10	30
Totalt Lagman	124	73	217

Pedagogiska konsekvenser

Oavsett huvudman, fristående eller kommunal, har måluppfyllelsen avgörande betydelse för eleverna. Om en etablering av en fristående gymnasieskola sker i Vara kommun är det viktigt att skolan levererar kvalitet.

Vara Kommun ser möjligheter till att få till en lärarsamverkan mellan Lagmansgymnasiets befintliga pedagoger och AMB, - Gymnasiefriskolan ges samma

förutsättningar som den kommunala skolan. Vi tror att det är en framgångsfaktor och ser detta förslag till strategi som ett avstamp för ett långsiktigt gemensamt arbete över huvudmannagränserna. Likaså öppnar kommunen upp möjligheter till att AMB erbjuds delta i kommunens kvalitetsarbete och även har rätt till att få ta del av kommunens planeringsmaterial avseende skolverksamhet där en gemensam grund finns med fokus på kvalitativ pedagogik med långsiktig och målfokuserad undervisning.

Organisatoriska konsekvenser

Fler skolalternativ skapar en förbättrad konkurrenssituation för pedagoger, där en eventuell etablering av AMB kan skapa bättre nya utvecklingsmöjligheter för befintliga pedagoger som saknar full tjänstgöringsgrad inom den kommunala skolan. Detta i sin tur skapar nya möjligheter och kan öka Vara Kommuns attraktivitet som arbetsgivare, något som inte kan underskattas då det råder stort marknadstryck för lärartjänster mellan kranskommunerna inom Skaraborg.

Närliggande kommuner

Vara kommun har ingått ett samarbetsavtal med sina grannkommuner genom Utbildning Skaraborg, vilken är en del av Skaraborgs kommunalförbund. Dessa kommuner har också fått ta del av remissen från Skolinspektionen; som önskar ett yttrande även från dem. På grund av detta har Vara kommun valt att även inkludera de gymnasieskolor i dess grannkommuner som erbjuder ett, av det sökta, liknande utbildningsprogram.

I grannskapet finns det två liknande program, som visas i tabell 6. På det kommunala De la Gardiegymnasiet i Lidköping erbjuds ett estetiskt program med inriktning mot musik. I Skara finns idag det estetiska programmet Music and Production på det kommunala gymnasiet Katedralskolan. Men eftersom det idag finns en önskan att starta den fristående gymnasieskolan MusicCenter School (vilken också skickats ut på remiss från Skolinspektionen) för att ersätta detta program kommer vi att förhålla oss till framtida potentiella program på denna skola istället.

Tabell 6. Liknande program i närliggande kommuner.

Estetiskt program Lidköping (De la Gardiegymnasiet)

Musik

MusicCenter School Skara

Musikproduktion, Digitalt skapande

Gällande programmet på De La Gardiegymnasiet finns det likheter mellan detta och AMB's tänkta programutbud genom att båda skolorna erbjuder musikrelaterad utbildning. Men vi ser ändå att det finns betydande skillnader mellan dessa två. Som vi ser det erbjuder det estetiska programmet på De la Gardiegymnasiet mer inriktning individens egna produktion, såsom sång och instrument. Det erbjuds också fördjupning, samt valbar kurs, inom musikproduktion på De la Gardiegymnasiet. Men det sistnämnda utgör inte grunden av utbildningen av vad vi har förstått. AMB kommer å andra sidan att fokusera just på musikproduktionen. Här är entreprenörskap i samband med musikskapandet det viktiga och viktiga områden kommer bland annat att vara marknadsföring, innovation, digital kompetens och varumärke. Det är därför fel att likställa de två programmen bara på grund av att

båda har en musikalisk inriktning. Inom denna inriktning finns det så mycket mer och vi ser att skillnaderna mellan De la Gardiegymnasiets estetprogram och AMB's tänkta program snarare kommer att leda till ett eventuellt samarbete i framtiden än en konkurrens.

När det gäller den tänkta fristående skolan MusicCenter School i Skara finns det likheter även här genom att båda skolorna tänker erbjuda kurser i musik. Men samtidigt finns betydande skillnader. Som redan nämnts kommer AMB att erbjuda kurser inom just entreprenörskap och företagande kring musikproduktion. Detta är något som för tillfället inte är i fokus för MusicCenter School, utan här är det just produktion av musiken som står i centrum genom olika fördjupningar. Vi ser alltså även här möjligheter till samarbeten mellan skolorna, till skillnad från eventuell konkurrens.

Övriga synpunkter

I AMB's ansökan har uppgifter lämnats angående specialpedagoger och elevhälsa: obligatoriska delar i nyetablering av skolenhet. Kommunen har inte ingått avtal med AMB angående hyra av lokaler för idrott och hälsa, kommunen har endast lämnat ut kontaktuppgifter till de som ansvarar för de aktuella lokalerna/tjänsterna – alternativ som idag nyttjas av övrig friskola i Vara Kommun.

AMB har även lämnat uppgifter om önskan att nyttja lokaler i kommunens regi och Vara kommun samverkar gärna i den möjlighet det finns. Lokalisering av en friskola kan ske i egna lokaler eller genom att kommunen eller andra aktörer tillhandahåller/upplåter lokaler.

Slutsats

Ur kommunens synvinkel är det främst viktigt att kunna erbjuda ett brett utbud av gymnasieutbildningar som håller god kvalitet och AMB's etablering ses därmed i ett långsiktigt perspektiv ge positivt utslag i form av just detta.

Det ses även som viktigt för regionen Västra Skaraborg. Både i måldokumentet för Utbildning Skaraborg och i samverkansavtalet för gymnasieutbildningarna i Skaraborg talas det om att det ska finnas ett "brett och allsidigt utbud av gymnasieprogram/inriktningar". Detta är något som AMB's etablering kommer hjälpa till att uppfylla eftersom det idag inte finns något gymnasium som erbjuder samma inriktningar inom musik och entreprenörskap.

Av det som framförts ovan kan slutsatsen dras att AMB's etablering i Vara Kommun inte skulle utgöra ett hot för den kommunala gymnasieskolans ekonomi/framtid då konkurrensen avseende potentiella elever för kommunalt driven estetisk inriktning är obefintlig. Istället ses värdet i ett ökat elevantal och förhoppningen om ökad mångfald bland elever och personal.

I enlighet med Vara Kommuns syn på konkurrens, mångfald och valfrihet föreslår bildningsförvaltningen därför att tillstyrka godkännande av Academy of Music and Business som huvudman för en fristående gymnasieskola i Vara kommun eftersom bedömning gjorts att utbildningen tillför något nytt till det utbud av utbildningar som redan finns i kommunen.